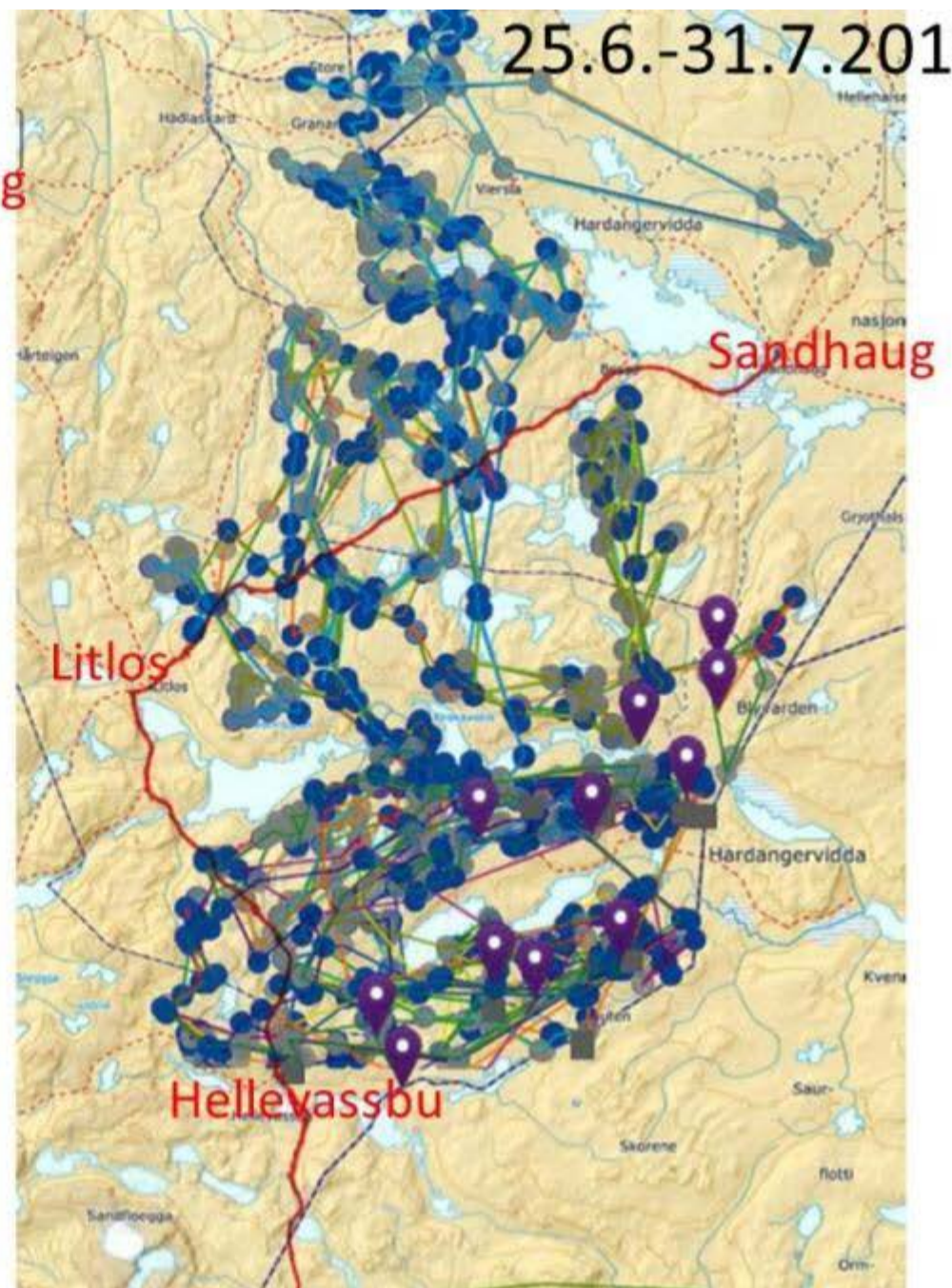
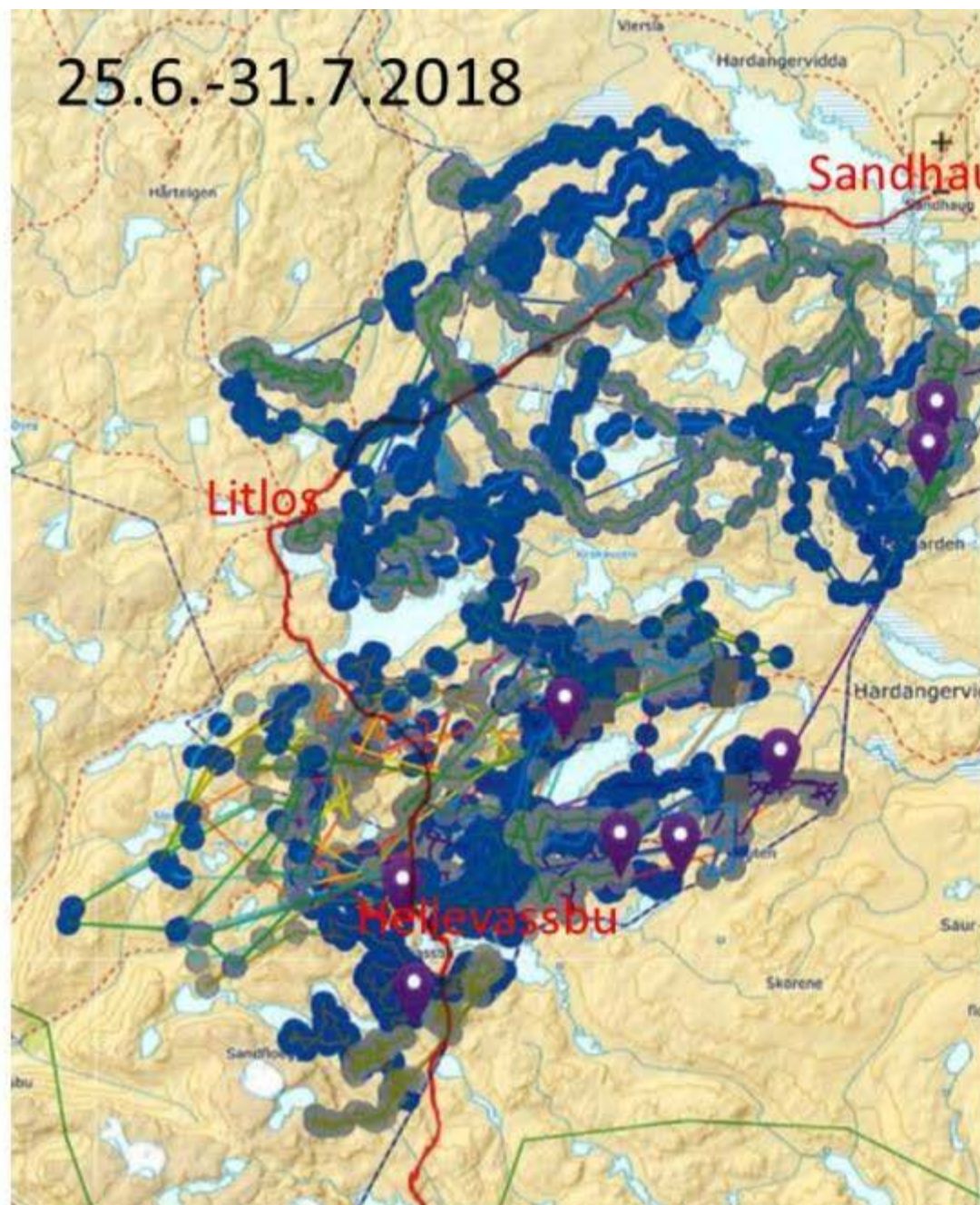

Statistikk: Tal overnattingar i sommersesongen på dei tre DNT-hyttene Hellevassbu, Litlos og Torehytten i tidsromet 1970 – 2018, ifylge årsmeldingar frå DNT.

Kampanje for nedlegging av DNT-hytter på Hardangervidda basert på sviktande grunnlag

Fleire turisthytter på Hardangervidda er foreslått nedlagt

I mange mediaoppslag i det siste, i fyrste rekke i lokalaviser og NRK, har budskapet vore at DNT-hytter og merka løyper på Hardangervidda må leggjast ned av omsyn til villreinen ve og vel. Enkelte lokale jegrar og grunneigarar, representantar for villreinforvaltning og nokre forskarar har delteke i det som mest liknar ein kampanje mot DNT-hyttene. Bakgrunnen er at reinen i åra etter årtusenskiftet skifta kalvingsområde frå nordvestvidda som ligg i Hordaland, til i hovudsak eit område i Vinje kommune, sør for elva Kvenna. Her vert mykje av reinen ståande på eit lite areal gjennom delar av sommaren. Det vert hevda at dette skuldast auka fottrafikk på Vest-Vidda. Det er i fyrste rekke DNT-hyttene Hellevassbu, Litlos og Torehytten, alle i Hordaland, som har vore trekt fram som nedleggingsobjekt, men også Mogen turisthytte i nordenden av Møsvatn har blitt foreslått nedlagt. Det er òg hevda at mange dyr på eit lite areal har ført til meir bakterie- og parasittinfeksjonar (mellom anna fotråde).

Registrerte posisjonar i Hordaland for radiomerka simler i tidsrommet 25.6.-31.7. i 2018 og 2019, basert på www.dyreposisjon.no. Dei merka turistløypene Haukeliseter-Hellevassbu-Litlos og Litlos-Sandhaug er markert med raudt.

Fotturistane på Vest-Vidda hindrar ikkje reinens vandringar

Overnattingsstatistikken for dei tre nemnde DNT-hyttene i Hordaland viser ingen auke frå slutten av syttitallet, noko som kjem klart fram av talet på overnattingsgjester i sommarsesongen (sjå figur). Dessutan krysser reinen fram og attende over dei merka turistløypene mellom til dømes Hellevassbu og Litlos og mellom Litlos og Sandhaug i høgsesongen for sommertrafikken (sjå figur). Det kan difor ikkje vera fotturistane som hindrar reinen i å bruka eit større areal av Vidda. Skiftet i kalvingsområde og arealbruk kan difor ikkje forklarast med auka trafikk til desse hyttene.

Skiftet i kalvingsområde bør sjåast i samanheng med at villreinbestanden på Vidda vart redusert til eit historisk lågmål (ein vinterbestand på rundt 5000 dyr) i åra 2001-2004, etter ein betydeleg overvurdering av bestandsstorleiken med etterfylgjande for stor avskyting. Bestanden er framleis langt under det som har vore bestandsmålet i dei siste tiåra, dvs. ein vinterbestand på rundt 11000 dyr. I staden for å gå til det drastiske skrittet å leggja ned turisthytter, ville det vore meir nærliggjande å få ei forvaltning som førte til bestandsoppgang. Mange har peika på at ein større bestand vil utnytta ein større del av arealet på Hardangervidda, og ikke minst ta i bruk randsonene.

Nedlegging av hytter eit inngrep mot allemannsretten

Om det skulle koma eit pålegg om nedlegging av DNT-hytter på Vidda vil dette bli eit klart tilbakeslag for friluftsliv og norsk folkehelse – vil verkeleg politikarane godkjenna eit slikt drastisk tiltak? Kravet om nedlegging av turisthyttene reiser også spørsmålet om kven som skal få bruka Vidda. Er det kun dei med tilgang til private hytter og evt. teltbrukarar? Nedlegging av turisthytter vil trulig føra til at fleire brukar telt, og skjer det, vil det verkeleg kunna bli ei auka forstyrning av villreinen, ikkje mindre.

Reidar Borgstrøm

Fakultet for miljøvitskap og naturforvaltning, NMBU